

ЦЕНТР
українсько-європейського
наукового співробітництва

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ, ВІДКРИТА НАУКА ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ: ЯК СТВОРИТИ ДОБРОЧЕСНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

Збірник есе програми підвищення кваліфікації

18 вересня – 18 жовтня 2023 року

Львів – Торунь
Liha-Pres
2023

УДК 37.014+001+004.8(062.552)

А 38

Цей посібник є результатом проєктів ERASMUS-JMO-2021-HEI-TCH-RSCH-101048055 – «AICE – With Academic integrity to EU values: step by step to common Europe» та ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH-101085198 «OSEE – Open Science and Education in Europe: success stories for Ukrainian academia».

Підтримка Європейською Комісією підготовки цієї публікації не означає схвалення її змісту, який відображає лише погляди авторів, і Комісія не може нести відповідальність за будь-яке використання інформації, що міститься в ній.

Co-funded by
the European Union

Академічна доброчесність, відкрита наука та штучний інтелект: як створити доброчесне освітнє середовище : збірник есе програми підвищення кваліфікації / упорядники: А. Артюхов, М. Віхляєв, Ю. Волк. 18 вересня – 18 жовтня 2023 року. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. – 524 с.

Ця книга є збірником есе учасників програми підвищення кваліфікації «Академічна доброчесність, відкрита наука та штучний інтелект: як створити доброчесне освітнє середовище». Вона буде корисна усім зацікавленим в дослідженні феномену академічної доброчесності в освітній і науковій діяльності закладів освіти і наукових установ

Весь контент цієї книги доступний за ліцензією Creative Commons Зазначення Авторства 4.0 Міжнародна (CC BY 4.0), якщо не вказано інше

ISBN 978-966-397-345-6

ЗМІСТ

ВСТУП.....	19
Підтримка чесності та справедливості: орієнтування в ландшафті академічної доброчесності у відкритій науці	
Абдель Фатах А. С.	20
Можливості підвищення кваліфікації в умовах сьогодення	
Ага-заде Лейла Відаді-кизи	23
Використання можливостей ChatGPT при підвищенні кваліфікації працівників Національної поліції України	
Акімов М. О.	24
Технології штучного інтелекту в сфері освіти	
Андріяш В. І.	26
Переваги та недоліки використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти в Україні	
Андрущенко І. Г.	29
Штучний інтелект для академічної спільноти: надійний помічник / підступний ворог	
Апісімова Л. В.	31
Питання підвищення академічної доброчесності в закладах вищої освіти	
Антоненко І. В.	33
Причини виникнення та шляхи попередження академічного плагіату	
Антоненко П. Б.	36
Чи можливе доброчесне використання ChatGPT в освітньому процесі?	
Анчева І. А.	40
Щодо академічної доброчесності у дисертаційних роботах	
Бабеня Г. О.	42
Моя власна думка	
Бережний Н. О.	44
Можливості використання штучного інтелекту при підготовці фахівців спеціальності «Агрономія»	
Білоусова З. В.	46
Можливості використання Chat GPT в процесі викладання природничих дисциплін	
Богагу С. І.	48

Академічна доброчесність в науковому та освітньому середовищі закладів освіти України	
Боднар А. М.	51
Використання штучного інтелекту ChatGPT у сфері наукових досліджень: переваги та недоліки	
Боднарчук О. Г.	53
ChatGPT – нова технологія в освітньому процесі	
Боднарчук О. І.	56
Штучний інтелект vs академічна доброчесність: виклики і можливості	
Бондаревська К. В.	58
Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти як індикатор та принцип гідності у формуванні їх системи цінностей	
Бондар-Підгурська О. В.	60
Академічна доброчесність використання новітньої технології ChatGPT у навчальному процесі закладів вищої освіти	
Босий М. В.	62
Роль штучного інтелекту у формування цифрової компетентності у майбутніх вчителів фізичної культури	
Бричук М. С.	64
Академічна доброчесність – ставлення студентства	
Бублієнко Н. О.	66
Виховання академічної доброчесності у здобувачів освіти початкової школи	
Булатнікова Н. М.	68
Виклики використання ChatGPT в освітньому процесі	
Бурдоносова М. А.	70
Доброчесність і академічна доброчесність	
Бусарова Т. М.	72
Сучасні виклики академічної доброчесності	
Вараксіна О. В.	75
Академічна доброчесність освітньо-наукового простору: вектори євроінтеграційних процесів	
Варіна Г. Б.	77
Prerequisites for a virtuous educational environment in higher education institution	
Vasylenko I. A.	80

Відповідальність за прояви академічної недоброчесності здобувачів вищої освіти: проблема балансу інтересів	
Василішин С. І.	82
Застосування штучного інтелекту в житті науковця та освітянина	
Василюк-Зайцева С. В.	85
Впровадження в освітній процес штучного інтелекту ChatGPT	
Вдовенко Н. М.	87
Комунікативний та культурний аспект доброчесності в академічному середовищі	
Вегеш І. М.	89
Деякі проблеми академічної доброчесності в українській науці	
Вергелес К. М.	91
Академічна доброчесність та як її виховати в закладах освіти	
Верескун Є. Ю.	93
Академічна доброчесність та штучний інтелект	
Висоцька А. Є.	95
Штучний інтелект та етичні аспекти наукових досліджень	
Власова В. П.	97
Важливість дотримання академічної доброчесності	
Волошин В. М.	99
Про деякі аспекти академічної доброчесності	
Волошина О. В.	101
Психологічні фактори академічної доброчесності у навчальному середовищі	
Волошина-Нарожна В. О.	103
Доброчесне освітнє середовище в умовах застосування технологій штучного інтелекту	
Воробель У. Б.	105
Доброчесне використання ChatGPT під час викладання ОК «Академічне письмо та риторика»	
Галицька О. Б.	107
Дотримання правил академічної доброчесності під час цитування законодавчих актів при проведенні правничих досліджень	
Гарбінська-Руденко А. В.	109

ChatGPT – забавка чи ефективний інструмент? Гасій О. В.	111
Академічна доброчесність: проблема професіоналізму або моралі? Гельмбольдт В. О.	113
Використання штучного інтелекту у закладах вищої освіти України: етичні аспекти Гнедіна К. В.	115
Формування доброчесності як основи професійної поведінки юриста Головань Т. Г.	117
Проблема плагіату у науковому суспільстві Горб-Гаврильченко І. В.	119
Доброчесне освітнє середовище – запорука якості освіти Гоц-Яковлєва О. В.	122
Дотримання академічної доброчесності в навчальному процесі підготовки філологів Гримашевич Г. І.	124
Філософія штучного інтелекту: Алан Тюрінг Грицевич Ю. В.	126
Перевірка академічної доброчесності у здобувачів освіти Гришечкіна Т. С.	131
Академічна доброчесність: поняття та необхідність дотримання Гришук А. Б.	133
Підготовка вчителя-словесника на засадах академічної доброчесності: з досвіду формування Громова Н. В.	135
Присвоїти звання вчителя-методиста... не можна... списувати досвід роботи з дисертацій Грона Н. В.	140
Види відповідальності за порушення академічної доброчесності Данилова І. О.	143
Використання Chat GPT для розробки онлайн-квестів з психології Дерев'янюк С. П.	145
Чи варто боятися засилля штучного інтелекту в освіті? Димовська А. К.	148

Академічна доброчесність у роботі з нотним музичним матеріалом: етичний аспект Димовський Р. Ф.	151
Дотримання академічної доброчесності як основа академічного успіху закладів освіти Дишко О. Л.	153
Доброчесне освітнє середовище вишу: «пуристичний канон» vs «гнучке параметризування» Діденко Л. В.	155
Проблема академічного шахрайства та способи мінімізації її проявів Длугопольський О. В.	158
Формування доброчесного освітнього середовища через використання інструментів штучного інтелекту в освітньому процесі Домбровська О. М.	160
Відкритий доступ до наукової інформації як умова прогресу в науці Дорогін О. В.	162
Академічна доброчесність vs ChatGPT: нові виклики для Кодексів честі Дроздов В. В.	165
Етичний вимір використання штучного інтелекту у відкритому суспільстві Дружкова І. С.	167
Можливості Chat GPT у сучасній музикознавчій діяльності Дутчак В. Г.	170
Копіювання як метод художнього навчання в системі академічної доброчесності Дяків М. В.	172
Коректність використання чужих результатів дослідження Дяків О. В.	174
Принципи академічної доброчесності академічної спільноти НУХТ Євтушенко О. В.	175
Нормативне регулювання використання штучного інтелекту у навчанні: поточний стан і перспективи Єделєв Р. С.	177
Щодо академічної доброчесності як однієї із складових якісної системи освіти Ждан М. Д.	180

Система забезпечення принципів академічної доброчесності в ТДАТУ Завадських Г. М.	182
Порушення академічної доброчесності: сучасні реалії Задіпріяна-Корінна М. Ю.	184
Залучення талантів і внутрішня мотивація до творчості як інструменти дотримання доброчесності в освіті Захарова О. В.	186
Проблемні аспекти використання штучного інтелекту в освіті: питання академічної доброчесності Зачосова Н. В.	189
Дотримання принципів академічної доброчесності у навчанні як чинник успішної кар'єри Іванніков С. І.	191
Забезпечення академічної доброчесності як засіб вдосконалення освітнього процесу в закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання Ільків Н. В.	194
Підтримка академічної доброчесності у світі інформаційних технологій Ільченко М. А.	197
Ethical challenges of Artificial Intelligence within Open Science Ishchenko T. V.	200
Штучний інтелект в освітньому процесі: перспективи, переваги і недоліки Кармаза О. О.	202
Академічна доброчесність та використання ChatGPT: якість наукових досліджень Карпенко А. С.	204
ChatGPT, розум та чудовиська Карчевська О. В.	206
Протидія злочинності у форматі Data Science Карчевський М. В.	209
Переваги та недоліки ChatGPT Касюра В. С.	213
Відкрита наука і академічна доброчесність Квасницька Р. С.	215
Досвід використання можливостей ChatGPT в навчальному процесі Кісіль Т. Ю.	217

Академічна доброчесність: нормативне визначення поняття Клим Р. Д.	218
Академічна доброчесність: данина моді чи норма сучасного освітнього процесу? Княгницька К. Є.	220
Академічна доброчесність: сучасний стан проблеми Князькова Л. М.	222
Доброчесне освітнє середовище для студентів-журналістів в умовах використання ІІІ Коваленко А. Ф.	224
Формування академічно доброчесного середовища: виклики сьогодення Коваленко О. О.	227
I'm thinking of academic research and plagiarism Kovach E. H.	229
Штучний інтелект в дерматологічній практиці лікарів та студентів-медиків Ковтун Л. О.	233
Забезпечення академічної доброчесності в умовах дистанційного навчання у ЗВО Ковтуненко О. О.	235
Збереження академічної доброчесності в освітньому середовищі підготовки правників в епоху штучного інтелекту Когут І. А.	238
Створення доброчесного освітнього та наукового середовища в Україні: напрями та проблеми Козаченко Г. В.	240
Академічна доброчесність: перевірка на міцність штучним інтелектом? Колесник Н. С.	244
Досвід Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного в процесах реалізації принципів академічної доброчесності Колесніков М. О.	246
Використання ІІІ у підготовці перекладачів Коляса О. В.	248
Популяризація використання штучного інтелекту в освітньому процесі та дотримання академічної доброчесності в НУВГП Корбутяк В. І.	250

Застосування штучного інтелекту в правовій доктрині Корінний С. О.	252
Архітектура політики академічної доброчесності Короленко Р. В.	254
Менеджмент якості освітніх та наукових проєктів на засадах академічної доброчесності Костенко Р. В.	256
Цифрова компетентність та штучний інтелект у підготовці майбутніх тренерів Костюченко О. М.	257
Сучасні проблеми правового регулювання академічної доброчесності Кравчук С. М.	259
Кримінальна відповідальність за використання штучного інтелекту (на прикладі шахрайства) Кришевич О. В.	262
Освітній аспект формування культури нетолерування академічній недоброчесності Кругляк О. В.	265
Виклики дотриманню академічної доброчесності в поведінці учасників освітнього процесу Кузнєцова К. О.	269
Академічна доброчесність та академічна свобода Кузніченко О. В.	271
Структурні компоненти системи підготовки майбутніх докторів філософії до реалізації ідей академічної доброчесності Кузьменко А. О.	273
Сьогodenний оксюморон або футуристичні технології з людськими рисами Кунець В. В.	276
Проблема визначення самоплагіату в науковому дослідженні Куцос О. І.	279
Доброчесне написання випускових кваліфікаційних робіт: уникнення плагіату Кучеренко І. А.	280
Про деякі базові складові, на які спирається «доброчесність особистості» у науковій діяльності Лабуткіна Т. В.	282

Особливості академічної доброчесності безпосередньо на виробництві Лазарева О. В.	285
Використання штучного інтелекту в економічній сфері Левченко Ю. Г.	287
Аксіологічний підхід у формуванні академічної доброчесності студентів Лекар А. М.	289
Євроінтеграційний напрям правового регулювання штучного інтелекту в Україні Лісниченко Л. В.	291
Вплив штучного інтелекту на академічну доброчесність і подальші можливості його використання у науковій діяльності Літвяков Е. М.	294
Вплив військового стану на освітній процес Ловчикова В. М.	296
Проблеми реалізації принципів академічної доброчесності в освітньому просторі закладів фахової передвищої освіти Лозова Н. Г.	298
Проблема дотримання принципів академічної доброчесності в освітньому середовищі загальної середньої освіти Лозовий В. Б.	300
Шляхи підвищення рівня академічної доброчесності Лубенець І. Г.	303
Культура академічної (не)доброчесності: «ціна питання» Ляшенко О. М.	305
Академічна доброчесність, відкрита наука та штучний інтелект у діяльності науковця Майстриук І. С.	307
Розробка політики використання штучного інтелекту в закладах вищої освіти Малиновська М. Ф.	308
Цитування як умова дотримання академічної доброчесності Мамчур Є. А.	310
Чи необхідно доповнити розширений глосарій з академічної доброчесності поняттям «повний дослівний плагіат усього тексту твору»? Маруховська-Картунова О. О.	312

Новітні підходи до застосування академічної доброчесності Мась А. Ю.	318
Наукові праці на замовлення як проблема порушення академічної доброчесності Меленишин Н. Б.	320
Штучний інтелект як інструмент навчання Мельник О. П.	323
Чи реально дотримуватися правил академічної доброчесності, використовуючи ChatGPT у своїй роботі? Мирончук Т. М.	324
Штучний інтелект та академічна доброчесність: досвід взаємодії в зарубіжних ЗВО Муртіщева А. О.	327
Проблема дотримання академічної доброчесності студентами-першокурсниками Наумова Т. А.	329
Мотивація здобувачів освіти до написання тез в умовах змішаного навчання Негода Т. С.	331
Використання штучного інтелекту – модний тренд чи вимога часу при підготовці висококваліфікованого спеціаліста з обліку? Нестеренко І. В.	333
Дотримання правил академічної доброчесності під час написання вузькопредметних навчальних звітів Ничик О. В.	335
Проблема плагіату в освітній та науково-дослідній діяльності Нікітін О. В.	337
ChatGPT and the educational process Nikitina I. P.	339
Академічна доброчесність у вищій освіті Обушенко Т. І.	341
Академічна доброчесність в умовах дистанційного навчання Овчаренко О. Ю.	344
Забезпечення академічної доброчесності у вищій освіті: технології і практики Оліхненко М. А.	346

Чому академічна доброчесність важлива для успіхів у навчанні Оліхненко Т. О.	348
Якими мають бути санкції за порушення академічної доброчесності? Опришко Т. С.	350
Створення доброчесного освітнього середовища Остапенко Р. М.	355
Можливості використання штучного інтелекту в науковій діяльності Павленко М. М.	357
Сучасна політика академічної доброчесності в університетах України: особливості формування та реалізації Панухник О. В.	358
Реалізація принципів академічної доброчесності серед науковців та здобувачів вищої освіти на прикладі Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного Пащенко Ю. П.	361
Штучний інтелект у медіасередовищі: контекстуалізація технологічного розвитку з професійної перспективи Пелешок О. О.	363
Академічна доброчесність та використання штучного інтелекту для створення освітнього середовища Перегада Ю. А.	366
Штучний інтелект: виклики XXI сторіччя Петінова О. Б.	368
Формування академічної доброчесності в учнів початкових класів Печарська В. П.	371
Можливості та роль штучного інтелекту та нейромереж для підготовки майбутніх магістрантів Пехота О. М.	373
Дотримання принципів академічної доброчесності у студентському середовищі медичного вишу Пилипів Л. І.	376
Механізми та інструменти забезпечення академічної доброчесності у вишах Пилипів О. Г.	378
Від практики заборон до розумного освоєння і академічної доброчесності Піддубна Ю. В.	380

Доброчесність в медичному освітньому середовищі: реалії сучасності Піскур З. І.	383
Вплив військового стану на доброчесність в освітньому середовищі Плем'яник Д. М.	385
Академічна доброчесність і оцінювання досягнень здобувачів освіти в умовах онлайн-навчання Подуфалова К. Ю.	387
Plagiarism should be put to rest Polyvana L. A.	389
Комерція та академічна доброчесність: що переможе? Політова А. С.	392
Використання ChatGPT у фармацевтичній науці Полова Ж. М.	395
Академічна доброчесність в умовах цифрової трансформації Помазун О. М.	396
До питання про використання штучного інтелекту в навчальному процесі Похиленко І. С.	399
Питання академічної доброчесності крізь призму формування сучасної освітньої парадигми Приступа Я. В.	401
Створення доброчесного освітнього середовища з використанням штучного інтелекту Притуляк Т. С.	403
Самоплагіат в контексті порушень академічної доброчесності Проданова Л. В.	406
Чи можлива академічна доброчесність серед студентів в епоху сучасних технологій? Пустовіт І. В.	408
Моє відношення до академічної недоброчесності Пухлік С. М.	410
Роль концепції «Fair Use» у становлення ціннісно-орієнтованого доброчесного наукового середовища Рарицька В. Б.	412
ChatGPT у навчанні та повсякденному житті Рашавець Є. А.	415

Перспективи використання штучного інтелекту в освітньому процесі Рилова О. Ю.	417
ChatGPT та великі мовні моделі в академічній спільноті: можливості, виклики та перспективи Розвод Е. В.	418
Деякі аспекти використання можливостей ChatGPT при проведенні кримінологічних досліджень Руфанова В. М.	420
Проблеми академічної доброчесності у сучасному освітньому середовищі Рябуха О. О.	423
Дотримання вимог академічної доброчесності при реалізації ОПП «Екологія, екоменеджмент та екоаудит» Салавор О. М.	425
Відкрита наука в Україні: на шляху до досконалості Сангінова О. В.	428
Наставництво як складник доброчесного освітнього середовища Семенов О. М.	429
Академічне письмо та його місце у системі забезпечення академічної доброчесності в сучасних умовах Сергета І. В.	431
Перспективи використання штучного інтелекту у сфері інженерної освіти та науки Симонова А. А.	433
Методологія перевірки тексту на плагіат Сідлецька О. М.	435
Теоретичні аспекти використання штучного інтелекту при вивченні навчальних дисциплін з охорони праці та на майбутніх робочих місцях Сірик А. О.	438
Принципи доброчесного застосування штучного інтелекту в археологічних дослідженнях Сминтина О. В.	440
Академічна доброчесність у професійній підготовці майбутніх викладачів Солодюк Н. В.	442
ChatGPT: сучасний виклик у правовому регулюванні України Сосіна К. В.	445

Впровадження добросесного використання штучного інтелекту в освітньому процесі інженерних спеціальностей Столярчук В. В.	448
Академічна добросесність: думки і можливі шляхи вирішення Стречень С. Б.	450
Академічна добросесність в Навчально-науковому інституті історії та соціогуманітарних дисциплін імені О. М. Лазаревського НУЧК імені Т. Г. Шевченка Стрільюк О. Б.	452
Використання ChatGPT у підготовці стоматологів Строченко Є. О.	456
ChatGPT: загроза академічної добросесності чи інструмент для підвищення якості освіти? Суслова О. В.	457
Академічна добросесність – ключ до чесності та успіху в освіті Таладіон В. О.	460
Академічна добросесність як інструмент формування позитивного іміджу закладу вищої освіти Тарновська І. В.	462
Нормативно-правове забезпечення академічної добросесності та використання ChatGPT в Черкаському державному технологічному університеті Теплюк Л. М.	464
Етика в застосуванні штучного інтелекту: проблеми добросесності Терещук М. М.	467
Складники формування академічної добросесності у майбутніх учителів початкових класів Толмачова І. М.	469
Відповідальність сторін у проблемі академічної добросесності Тостопалова Н. М.	472
Мотивація здобувачів освіти в контексті дотримання академічної добросесності Торбенко І. О.	474
Роль штучного інтелекту в біомедичних дослідженнях Устиченко В. Д.	476

Перспективи використання штучного інтелекту в освітньому середовищі Устінова-Бойченко Г. М.	479
Чи існують межі оригінальності наукових робіт? Федотова Т. А.	482
Академічна доброчесність в Україні: мрії і реалії Філіпович М. Б.	484
Забезпечення доброчесного освітнього середовища шляхом якісної взаємодії закладів вищої та загальної середньої освіти Харчук Ю. Ю.	486
Роль культури академічної доброчесності в умовах розвитку технологій штучного інтелекту Хруцька О. В.	489
Перспективи використання штучного інтелекту в історичних дослідженнях і практиках Циганенко Л. Ф.	491
Використання ChatGPT – як окремий вид порушення академічної доброчесності Чакалов А. К.	494
Академічна доброчесність як вимога сьогодення Чакалов Р. К.	495
Академічна доброчесність в поведінці науково-педагогічних працівників Ченуша О. С.	497
Академічна доброчесність. Чи є у нас шанси її досягти? Чик Д. Ч.	500
Про академічну доброчесність в умовах війни Шаблистий В. В.	502
Проблеми формування доброчесного освітнього середовища Шанигін А. В.	505
Академічна доброчесність на уроках інформатики як інструмент формування власної інтелектуальної ідентичності учня Шевченко І. А.	507
Особливості використання ChatGPT в освітньому середовищі Шевчук В. О.	509
Академічна доброчесність освітньої та наукової діяльності в умовах поширення штучного інтелекту Шкляр В. В.	511

Проблеми розпізнавання недоброчесного використання штучного інтелекту у закладах вищої освіти	
Шопіна І. М.	513
Чому явище академічної доброчесності важливе в сучасній освіті?	
Штурба А. О.	515
ChatGPT: потужний інструментарій сучасного освітнього процесу чи привід потенційних загроз?	
Шумакова С. М.	517
Академічна доброчесність для здобувачів вищої освіти	
Юдічева О. П.	519
Чи можливе доброчесне використання ChatGPT в освітньому процесі?	
Яцун А. Г.	521

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ – МОДНИЙ ТРЕНД ЧИ ВИМОГА ЧАСУ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНОГО СПЕЦІАЛІСТА З ОБЛІКУ?

Нестеренко І. В.

кандидат економічних наук,

доцент кафедри бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування

Державний біотехнологічний університет

м. Харків, Україна

Дискусії щодо переваг та недоліків використання штучного інтелекту за останній рік досягли розміру справжнього цунамі. Спектр проблемних питань варіюється від нормативно-законодавчої урегульованості застосування штучного інтелекту (особливо на кого покладати відповідальність за помилки) до етично-моральних, з визначенням меж дотримання академічної доброчесності. Навряд чи монах-математик Лука Пачолі, засновник бухгалтерського обліку, працюючи у півтемряві келії у 1494 році над «Трактатом про рахунки та записи» міг уявити ступінь цифрового розвитку обліку у майбутньому. Так, аналіз проведених досліджень свідчить, що цифрова трансформація економіки має великий потенціал для сучасного бізнесу та суспільства й може принести до 2025 року додатково понад \$ 30 трлн. доходів [1]. Слід зазначити, що штучний інтелект відіграє ключову роль у сприянні та прискоренні цифрової трансформації, яка в свою чергу, розширює можливості застосування штучного інтелекту як в економіці так і інших галузях, включаючи освіту. На сучасному етапі розбудови системи вищої освіти в Україні виникає потреба суспільства в фахівцях з обліку й оподаткування нового типу – освіченої, компетентної, творчої особистості, яка швидко оволодіває вміннями і навичками, оперативно реагує на зміни законодавчо-нормативної бази, здатна самостійно навчатися протягом усього життя [2, с. 192]. Саме, інновації штучного інтелекту надають можливість відстежувати індивідуальний процес кожного студента та оповіщати викладача щодо труднощів у розумінні навчального матеріалу; обирати швидкість навчання, рівень і поступовість виконання завдань, враховувати інтереси і переваги кожного; на основі автоматичного оцінювання робити, надавати індивідуальний зворотний зв'язок, створювати для кожного студента індивідуальний план навчання [3, с. 16].

Цікавий результат залучення штучного інтелекту було отримано в рамках співпраці з українською ІТ-компанією Genesis, яка спеціалізується на розробці сайтів і додатків, аудиті ресурсів та рекламі. Так, студентами спеціальності «Облік і оподаткування» Державного біотехнологічного університету після опанування всеукраїнського освітнього курсу «Створення та розвиток ІТ-продуктів» сформовано візію і місію цифровізації бухгалтерського обліку та запропоновано низку ІТ-рішень, які створено за допомогою штучного інтелекту. Було доведено, що створення бухгалтерських застосунків з використанням штучного інтелекту сприяє зниженню трудомісткості бухгалтерського обліку та підвищує його точність й оперативність.

Таким чином, враховуючи певні недоліки штучного інтелекту, треба визнати існування великої кількості переваг його застосування в обліковій освіті, а саме сприяння: відкритому доступу до знань (онлайн-курси, навчальні платформи та відкриті ресурси), персоналізації та глобалізації навчання, стимулюванню впровадження інновацій в методиках навчання, можливість розробки спеціалізованих бухгалтерських ІТ-застосунків, що є вимогою часу.

Список посилань

1. The Future of Jobs Report 2018. World Economic Forum. http://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2018.pdf.
2. Нестеренко І. В. Індивідуально-орієнтоване навчання як провідна концепція підготовки фахівців з обліку. Модернізація вищої освіти та проблеми управління якістю підготовки фахівців: тези доп. Третьої Міжнар. наук.-метод. конф., м. Харків, 27 трав. 2021 р. Харків: ХДУХТ, 2021. С. 192–193.
3. Візнюк, І., Буглай, Н., Куцак, Л., Поліщук, А., & Киливник, В. (2021). Використання штучного інтелекту в освіті. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*, 14–22. <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2021-59-14-22>.

Збірник есе програми підвищення кваліфікації

**АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ,
ВІДКРИТА НАУКА ТА ШТУЧНИЙ
ІНТЕЛЕКТ: ЯК СТВОРИТИ ДОБРОЧЕСНЕ
ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ**

18 вересня – 18 жовтня 2023 року

Підписано до друку 20.10.2023. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 30,46. Тираж 100. Замовлення № 1223-063.
Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

Українсько-польське наукове видавництво «Liha-Pres»
79000, м. Львів, вул. Технічна, 1
87-100, м. Торунь, вул. Лубіцка, 44
Телефон: +38 (050) 658 08 23
E-mail: editor@liha-pres.eu
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 6423 від 04.10.2018 р.